

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І
АДМІНІСТРУВАННЯ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА**

спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійна програма	«Фінансове управління бізнесом»
освітній ступінь	бакалавр
форма навчання	денна
розробники	Вероніка ЧАЛА Анна ГЛУЩЕНКО

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародна економіка» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» передбачає дослідження системи міжнародних економічних відносин, що складається між національними економіками країн світу в умовах інтернаціоналізації та глобалізації. В межах програми аналізується інтернаціоналізація економічного розвитку, середовище розвитку міжнародних економічних відносин, глобалізація та економічний розвиток, міжнародна торгівля, міжнародна міграція трудових ресурсів, міжнародна мобільність капіталу, світова валютна система, платіжний баланс країн світу, сутність та особливості міжнародної економічної інтеграції. Вивчення дисципліни сформує у студентів систему знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			V	
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5	105	
Аудиторні заняття, у т.ч:	36		36	
лекції	22		22	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	14		14	
Самостійна робота, у т.ч:	69		69	
підготовка до аудиторних занять	13		13	
підготовка до контрольних заходів	13		13	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	13		13	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Завдання дисципліни: вивчення сутності й тенденцій інтернаціоналізації і глобалізації економіки, форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення і механізмів регулювання; набуття вміння аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Політична економія», «Статистика», «Сучасна економічна глобалізація», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформують необхідний інструментарій для оцінки міжнародної економічної діяльності країн світу та становитимуть базу для подальшого вивчення дисциплін, передбачених освітньою програмою, а саме: «Фінанси», «Фінансовий ринок» «Гроші та кредит».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньої програми). У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» студент повинен знати:

РН 3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

РН 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація),
- відео-метод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки. Рух товарів, послуг та трудових ресурсів					
Інтернаціоналізація економічного розвитку	6	2	-	-	3
Середовище розвитку міжнародних економічних відносин	6	2	-	-	3
Глобалізація та економічний розвиток	7	2	2	-	3
Міжнародна торгівля	7	2	2	-	3
Міжнародна міграція трудових ресурсів	7	2	2	-	3
Світовий фінансовий ринок	3	-	-	-	3
Міжнародна економічна діяльність	3	-	-	-	3
Міжнародний науково-технологічний обмін	3				3
Разом за змістовим модулем 1	40	10	6	-	24
Змістовий модуль 2. Рух капіталів. Міжнародна інтеграція					
Міжнародна мобільність капіталу	4	2	2	-	1
Світова валютна система	5	2	2	-	2
Платіжний баланс	4	2	2	-	3
Сутність та особливість міжнародної економічної інтеграції	4	2	2	-	3
Міжнародні розрахунки	4	2	-	-	3
Інтеграція України в світову економіку	4	2	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	75	22	14	-	39
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	105	22	14	-	69

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Інтернаціоналізація економічного розвитку. Міжнародний поділ праці як основа розвитку міжнародних економічних відносин. Світовий ринок. Світове господарство та міжнародна мобільність факторів виробництва. Інтернаціоналізація господарської діяльності. Міжнародна економіка та її структура	2

2	Середовище розвитку міжнародних економічних відносин. Середовище міжнародних економічних відносин. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці. Класифікація країн у міжнародній економіці.	2
3	Глобалізація та економічний розвиток. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. Соціально-економічні ефекти глобалізації	2
4-5	Міжнародна торгівля. Суть та показники міжнародної торгівлі. Теорії міжнародної торгівлі. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти. Регулювання торгівлі на міжнародному рівні.	4
6	Міжнародна міграція трудових ресурсів. Суть та види міжнародної міграції робочої сили. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. Регулювання міграційних процесів.	2
7	Міжнародна мобільність капіталу. Міжнародна мобільність капіталу: суть, етапи і фактори розвитку Форми міжнародного руху капіталу (прямі іноземні інвестиції, портфельні іноземні інвестиції, міжнародні кредити)	2
8	Світова валютна система. Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. Еволюція валютної системи. Валютні ринки та валютні операції. Валютна політика держави.	2
9	Платіжний баланс Суть та структура платіжного балансу Методи регулювання платіжного балансу. Фактори, що впливають на платіжний баланс.	2
10-11	Сутність та особливість міжнародної економічної інтеграції. Суть, передумови та цілі економічної інтеграції. Етапи економічної інтеграції. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції. Регіональні інтеграційні об'єднання.	4
Усього годин		22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Глобалізація та економічний розвиток	2
2	Міжнародна торгівля	2
3	Міжнародна міграція трудових ресурсів	2
4	Міжнародна мобільність капіталу	2
5	Світова валютна система	2
6	Платіжний баланс	2
7	Сутність та особливість міжнародної економічної інтеграції	2

Усього годин	14
---------------------	-----------

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	15
2	Підготовка до контрольних заходів	5
3	Виконання курсового проекту або роботи	-
4	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:</i> Світовий фінансовий ринок Міжнародна економічна діяльність Міжнародний науково-технологічний обмін Міжнародні розрахунки Інтеграція України в світову економіку	2 2 2 2 2
5	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		69

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються методи контролю: усне опитування, письмове опитування, тестовий контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- з окремих змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки. Рух товарів, послуг та трудових ресурсів.

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка змістового модуля складається із поточного контролю (контрольна робота: тести (максимальна кількість балів – 80) і задача (максимальна кількість балів – 20).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань та одного розрахункового завдання (задачі).

Студент отримує 4 бали за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість отриманих балів за тестові завдання складає 80 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання з такою градацією в бік зменшення балів: правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 19-15 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 14-10 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 9-5 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 4-0 балів.

Змістовий модуль 2. Рух капіталів. Міжнародна інтеграція. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка змістового модуля складається із поточного контролю (контрольна робота: тести (максимальна кількість балів – 80) і задача (максимальна кількість балів – 20).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань та одного розрахункового завдання (задачі).

Студент отримує 4 балів за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість отриманих балів за тестові завдання складає 80 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання з такою градацією в бік зменшення балів: правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 19-15 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 14-10 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 9-5 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 4-0 балів.

- з підсумкового контролю:

Навчальним планом з дисципліни «Міжнародна економіка» передбачено складання екзамену. Екзаменаційна робота складається з 20 тестових завдань та 1 розрахункового завдання (задачі). Студент отримує 4 бали за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість балів за тестові завдання – 80 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання з такою градацією в бік зменшення балів: правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 19-15 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 14-10 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 9-5 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 4-0 балів

Підсумкова оцінка з дисципліни «Міжнародна економіка» складається як середньоарифметична між оцінками за двома змістовими модулями та екзаменаційною оцінкою.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати викладачеві пропущені заняття згідно з графіком консультацій викладача. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять. Робота оцінюється в межах кількості балів за пропущені заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. / Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевський, К.І. Ржепішевський.– Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 676 с.
3. Козак Ю.Г., Макогон Ю.В., Логвінова Н.С., Барановська М.І., Московченко О.М., Захарченко О.В. Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 296 с.
4. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.
5. Міжнародна економіка: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 160 с.
6. Міжнародна економіка. Підручник./ За ред. А. О. Задой, В. М. Тарасевича –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
7. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Клишко, В.В.Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.

8. Міжнародна економіка: Підручник/ А.П.Румянцев, Г.Н. Климко, В.В.Рокоча та ін.; - К.: Знання, 2006. – 479 с.
9. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. За загальною редакцією Сахарова В.Є. – К.: Національна академія управління, 2007. – 432 с.
10. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
11. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук – К.: КНЕУ, 2014. – 762.с.
12. Румянцев А. П. Міжнародна економіка: Навч. посібник. / А.П. Румянцев, Ю.О. Коваленко. – К.: Центручбової літератури, 2007 –296 с.
13. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.
14. Філіппенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія. / А.С. Філіппенко. - К.: Либідь, 2006. – 308 с.

Допоміжна

1. Амеліна І В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / І.В. Амеліна, Т.Л. Попова, С.В. Владимиров. - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 256 с.
2. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. - К.: ЦУЛ, 2003. – 252 с.
3. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. / С.М. Макуха. - Х.: Легос, 2003. – 453 с.
4. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. - К.: Вікар, 2003. – 460 с.
5. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За редакцією Ю.Г.Козака, В.В. Ковалевського. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 288 с.
6. Новицький В.Є Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
7. Притикіна О.Л. Міжнародні організації в системі світогосподарських зв'язків: Навч. посібник. / О.Л. Прийкін. – Дніпропетровськ, 2003.- 328 с.
8. Стратегії економічного розвитку: національні та глобальні аспекти: Навчальний посібник / За ред. Орловської Ю.В. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.
9. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник / Ю.В.Орловська, Г.В. Дугінець, П.А. Фісуненко, О.А. Варламова / за заг. ред. проф. Орловської Ю.В. – Дніпропетровськ, 2010.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій: www.miga.org
2. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: <http://www.ssmc.gov.ua>
4. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.93 № 15-93. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
6. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність від 16.04.1991 № 959-ХІІ. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
7. Закон України Про режим іноземного інвестування від 19.03.1996 №93/96-ВР. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>
8. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
9. Конференція ООН з торгівлі та розвитку: www.unctad.org
10. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: <http://www.me.gov.ua>

11. Міністерство фінансів: <http://www.minfin.gov.ua>
12. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>
13. Міжнародний Валютний Фонд: www.imf.org
14. Міжнародний банк з реконструкції та розвитку: www.worldbank.org
15. Міжнародна фінансова корпорація: www.ifc.org
16. Міжнародна організація праці: www.ilo.org
17. Митний кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

Розробники _____ (Вероніка ЧАЛА)
(підпис)

_____ (Анна ГЛУЩЕНКО)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Тетяна ЗАГОРЕЛЬСЬКА)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування

Протокол №1 від 31 «серпня» 2023 року